

AM29PG25R

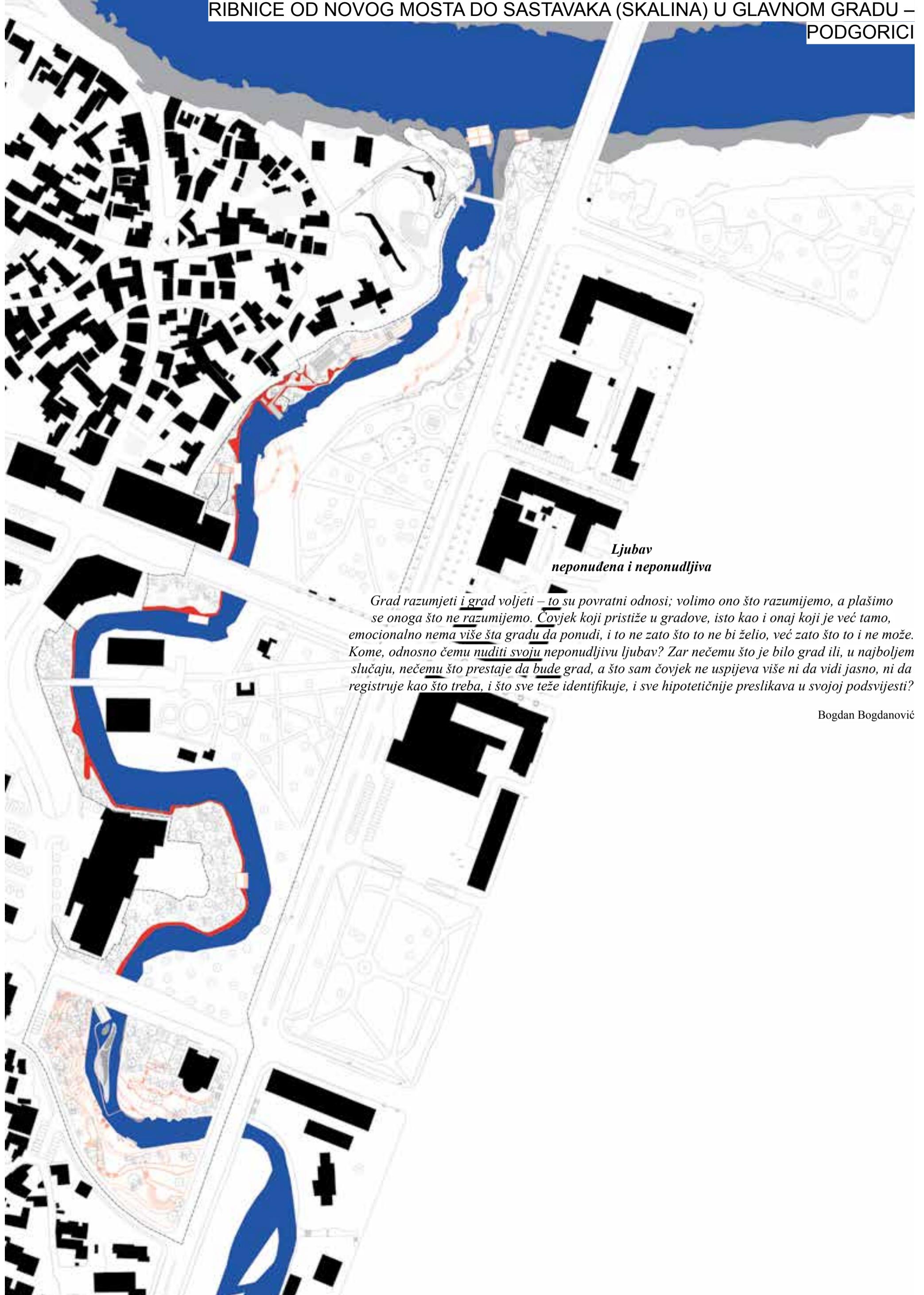
KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE UREĐENJA KORITA RIJEKE
RIBNICE OD NOVOG MOSTA DO SASTAVAKA (SKALINA) U GLAVNOM GRADU –
PODGORICI

AM29PG25R

Današnja sapeta Ribnica kao sa stidom teče između naruženih obala, ne osvrćući se na grad koji je ne primjećuje. Sadašnja pustoš nekad raskošnog toka Ribnice, nameće čovjeku čudno pitanje: „Jesu li živjeli nekada zajedno veseli ljudi...i ta bistra rijeka?“

Božo Markuš
Ispovijest Ribnici, 1995

Grad razumjeti i grad voljeti – to su povratni odnosi; volimo ono što razumijemo, a plašimo se onoga što ne razumijemo. Čovjek koji pristiže u gradove, isto kao i onaj koji je već tamo, emocionalno nema više šta gradu da ponudi, i to ne zato što to ne bi želio, već zato što to i ne može. Kome, odnosno čemu nuditi svoju neponudljivu ljubav? Zar nečemu što je bilo grad ili, u najboljem slučaju, nečemu što prestaje da bude grad, a što sam čovjek ne uspijeva više ni da vidi jasno, ni da registruje kao što treba, i što sve teže identificiraju, i sve hipotetičnije preslikava u svojoj podsvijesti?

Bogdan Bogdanović

Memorija

Na mjestu današnjeg Hotela M Nikić, a ispod tadašnje Alo-alostanice, postojao je *Atelje Odeon* sa stalnom izložbom vajarskih i slikarskih radova. Umjetnik je prozvan *Zemljin*, a objekat koji je sam napravio *Zamak od pijeska*. Majke su branile i da se zakorači u dvorište, a ko se ipak osmijelio sada raspolaze dragocjenim i nepotrebnim podacima o tom opskurnom i zavodljivom prostoru. Kažu da je bradati umjetnik, Budo mu je bilo pravo ime, tvrdio da je star trista godina.

U prostorima rijeke Ribnice nalazimo mnoge dragocjene i (ne)potrebne priče i simbolike, i o njima želimo da govorimo.

I sjećanje

Sjećanja, uspomene, fiksacije, individualne i kolektivne slike o prostoru su ono što nas zanima. Na njih se oslanjamo i dajemo novi sloj, podlogu za nova sjećanja.

Igra

Kad bi Ribnica presušila, a to se ponekad zbivalo, kretali smo se kao izgubljeni, s pogledom čas u nebo, čas u prazno korito, čekajući od istoka grmljavinu i kišu. Bostandžije su tražile poneku lokvicu da spasavaju paprike, a lastavice su po navici letjele iznad suvog, bezvodnog korita, uzaludno tražeći mušice, kojima je pripadao sloj iznad vode.

Mnogi dječacići s brijeđa čežnjivo su dolje gledali, ili su silazili i gotovo pobožno gazili po šljunku tragajući za kakvim novim otkrićem u mrtvoj rijeci, makar to bio komadić željeza, izlizana džidžajka, mrtva žaba ili njen kostur, ali života tu nije bilo.

Ovdje se igra skoro svakog dana, nekad je sama, nekad ih je i desetak. Usipa i presipa vodu, puni kantice šljunkom, otrči do babe, baba pije kafu na terasi Karvera, i opet sve ukrug... Kad su tu dječaci, obično samo bacaju krše u rijeku, a vještiji pokušavaju da prave žabice. Broje koliko će puta pljosnati kamen da se odbije o površinu vode, jedan, dva, tri, rijetko kad preko tri...

Lukinja

Ljeti je Ribnica bila puna kupača, pogotovo na rijetkim mjestima sa većom dubinom, a ta veća dubina je bila do pasa, a izuzetno iznad visine kupača. Sa manjih skakala – pećinica, skakalo se u vodu „svijeće“, što je mogao svak, i „bašaša“, što su mogli vješti i hrabri. Djecu je Ribnica svemu učila. Kad god smo imali vremena, a bilo ga je dosta, žurili smo do Ribnice da se kupamo i plivamo, kako smo govorili, da se kupljemo i plijemo.

...

Podgoricom su vladale tropске vrućine. Od jare je sve treperilo, ali Ribnica je bila veoma hladna, a mi smo uporno plivali i iz nje izlazili modri kao čivit. Kad izgladnimo, a to je bilo redovno, obala nam je pružala slatke i sočne crne „maline“ (to su bile kupine, ali za taj naziv nismo znali), ili kakvu murvu, koju je običavao da zasadi koji dobri starac da prolaznik nađe plod i hlad. Ostalo voće, šljive, smokve, grozdić grožđa trebalo je vješto ukrasti, i tu smo bili majstori.

Nizvodno od nekadašnje Banje, ispod Brijega Ćukovića nalazila se plaža Lukinja, omiljena među Dračanima. Ne prepoznajući mogućnost obnavljanja nekadašnjeg kupališta, plaža koju mi pozicioniramo u blizini je prostor za relaksaciju i osvježenje.

*Botaničke bašte, kolonije umjetnika i novi
otvoreni paviljon*

Novouređena plaža Lukinja se nalazi u produžetku već uređenog šetalište uz knjižaru Karver.

Na plaži se nalazi, u jednom dijelu konzolno postavljena, platforma sa šankom, koji može funkcionsati kao produženi ugostiteljski kapacitet Karvera. Uz to, opremljena je ležaljkama, česmama i ostalim adekvatnim mobilijarom.

Na koti šetališta iznad plaže, na zaravni ispod stijena i podzida, formira se prostor za rekreaciju sa dvije manj tribine amorfнog oblika. Ova će namjena pozivati na silazak uz rijeku mlade iz okolnih kvartova koji se, kako je već zapaženo, bave sportovima u dvorištima svojih zgrada.

KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE UREĐENJA KORITA RIJEKE
RIBNICE OD NOVOG MOSTA DO SASTAVAKA (SKALINA) U GLAVNOM GRADU –
PODGORICI

Bostani (turski: Būstān; persijski: ناتسونب) flora, bašta, lubenica...

Svi smo bili zaljubljenici bistre Ribnice i njenih obala, pažljivo obrađenih bostana, punih luka, patlidžana, bama, domata, krastavica... Bostani su bili ispresjecani vodovaljama, iz kojih su vrijedni bostandžije vaganima zahvatali vodu i snažnim zamasima zaljevali povrće dvaput dnevno – u zoru i po zalasku sunca. Mučan posao.

Ispod brijega Ćukovića, jugoistočno od nekadašnjeg Mosta Abdovića mosta, zatim Knjaginje Milene, a današnjeg Mosta ţrtava 5. maja 1944. godine, nalazili su se bostani porodica Ćuković, Lukačević, Brajović, džamijski bostani...

Prateći topografiju terena, ovdje formiramo terase od kojih se neke nadovezuju na već postojeće, koje su djelimično urušene. Podzide ne podrazumijevaju rušenje postojećih stijena i pećina, već se naslanjaju na njih. Visine su 1.5m i izgrađene od kamena, uz koji će vremenom narasti puzavica, kaktus i vinova loza, a na terasama se formiraju prostori za sjedjenje. Sva postojeća stabla maslina se zadržavaju. Pristupi ovim botaničkim baštama su omogućeni sa tri strane: jednim stepeništem iz pravca ul. Slobodana Škerovića, i drugim sa ugla Mosta ţrtvama 4. maja 1941., koji se transformiše i u prostor za sjedjenje sa pogledom na korito rijeke, dok je treći prilaz nastavak već uređenog šetališta uz knjižaru Karver.

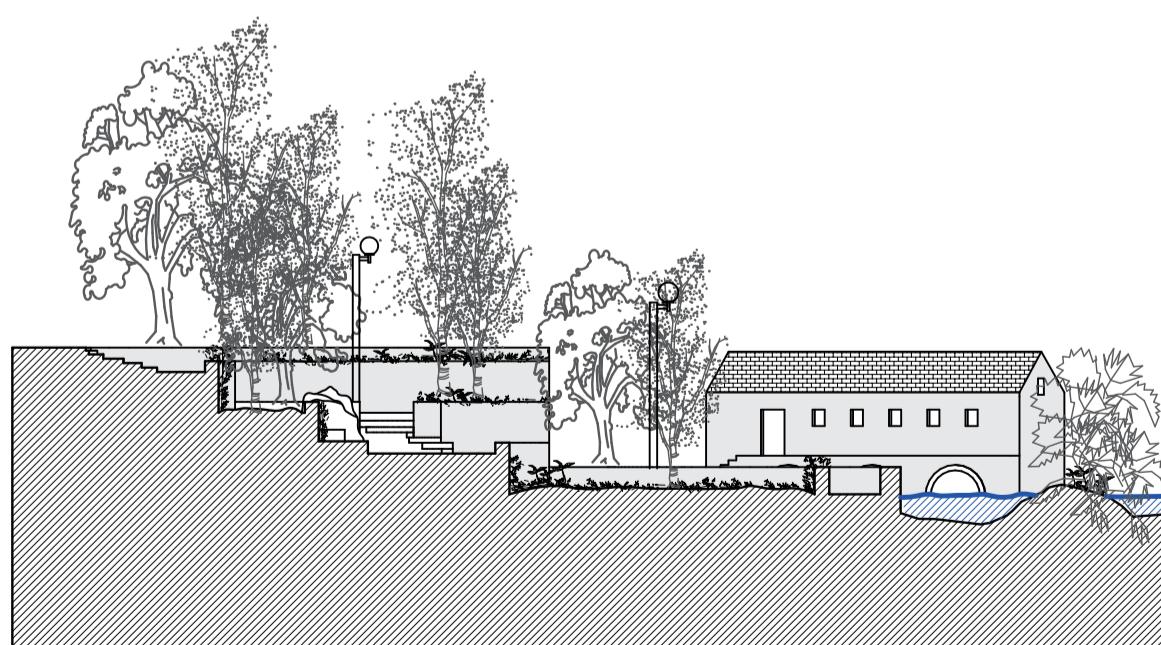
KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE UREĐENJA KORITA RIJEKE
RIBNICE OD NOVOG MOSTA DO SASTAVAKA (SKALINA) U GLAVNOM GRADU –
PODGORICI

*Aksonometrijski prikaz botaničke bašte sa
plažom i sportslo- rekreativnim prostorom*

*I eto postadoh ukrasni crtež
Sentimentalni lukovi
Uvijanje spirala
Površina organizovana u crnom i bijelom
A ipak sam maločas čuo svoje disanje
Je li to crtež
Jesam li to ja.*

Pjer Alber-Biro

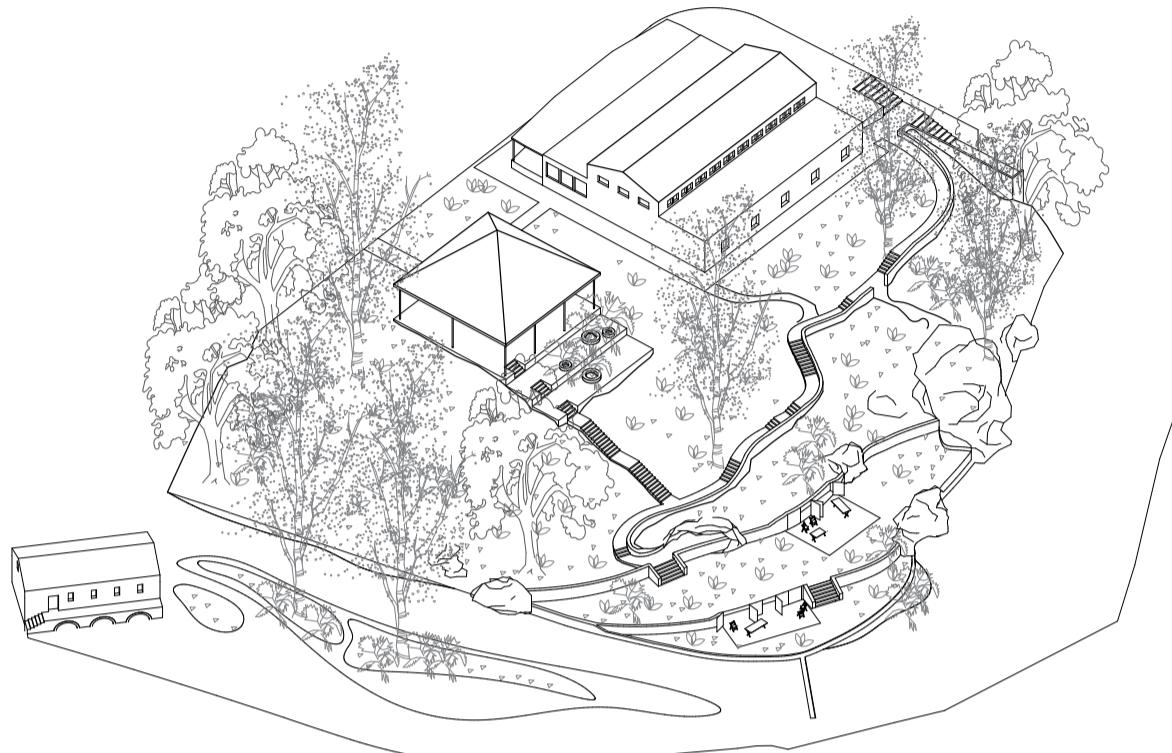
Mlin i jaža

Jedan od mlinova u blizini Sastavaka Petar Lubarda je je namjeravao prenamijeniti u atelje i galeriju, ali je i odustao nakon dugog čekanja blagonaklonosti gradske uprave da to omogući. Danas već, takva se ideja postavlja kao potreba, kao još jedan segment koji koristi ovom prostoru. U okviru našeg rješenja obnavljaju se dva nekadašnja mlina, a namjena ateljea-rezidencije daje se mlinu ispod Mosta žrtava 5. maja 1944. godine. U blizini Muzičkog centra, knjižare Karver i Umjetničkog paviljona, ovaj objekat bi primao umjetnike na rezidencijalni boravak kroz podršku institucija kulture i međunarodnih organizacija.

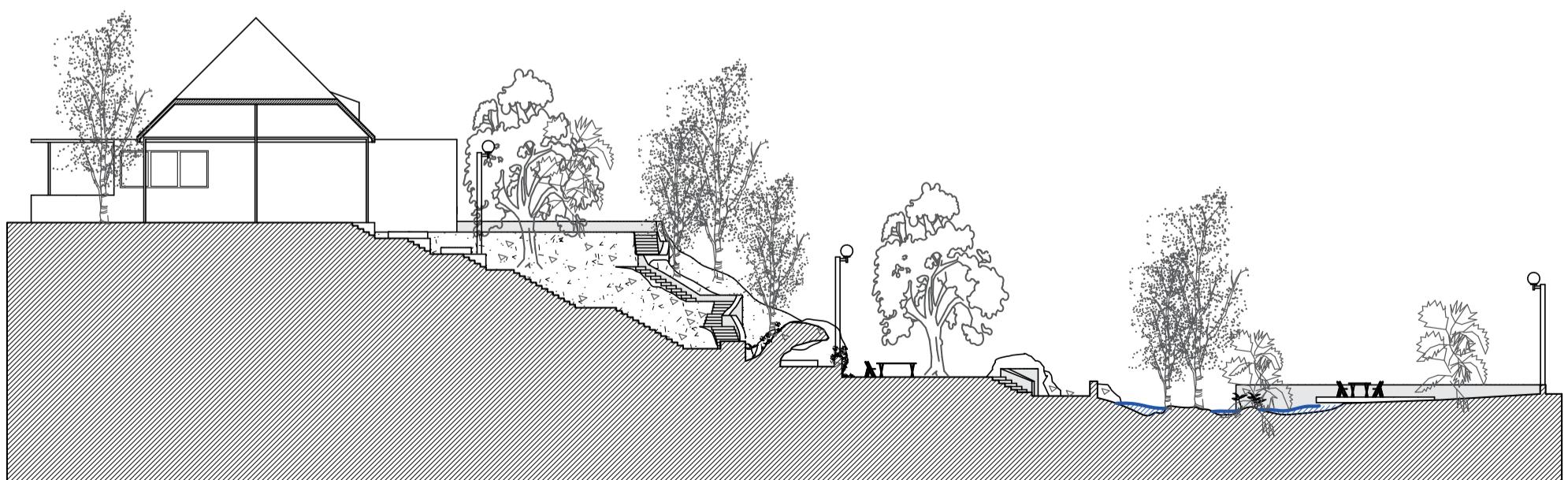
Spratnost objekta je P+Pk, a ukupna površina 150 m².

*Aksonometrijski prikaz novog otvorenog paviljona,
ateljea -rezidencije i vajarske kolonije*

Uz Umjetnički paviljon, sa njegove južne strane predviđamo izgradnju otvorenog paviljona – natkrivene strukture multifunkcionalne namjene, i nudi mogućnost organizacije izložbi na otvorenom, diskusija, svirki i sl. Položaj i veličina objekta određeni su nakon taksacije zelenila na parceli, pri čemu se predviđa sječa dva stabla, uz sadnju novih. Ovaj objekat ima laku konstrukciju sa kružnim stubovima kakvi se nalaze na frontalnoj strani Umjetničkog paviljona, a njegovu materijalizaciju prati bijelom bojom.

Pristup donjim kotama je omogućen preko dvije niže terase iz otvorenog paviljona, kao i stepenicama koje se račvaju iz kraka već postojećih, a koje vode ka uređenom šetalištu uz knjižaru Karver. Ovaj ambijent je, sve do obale Ribnice, planiran kao prostor za stalnu izložbu skulptura - vajarsku koloniju. Uz obalu su uređene dvije zelene terase sa prostorima za odmor, kao i za umjetničke i zanatske radionice na otvorenom, uz dvije pripadajuće ostave koje se nalaze ispod podzida. Kada Ribnica ima najniži nivo, moguće je ostvariti pješačku komunikaciju sa jedne na drugu obalu, od zelenih terasa do obnovljenog mlina.

Ljudi sa dna

Preko puta današnjeg Doma Jugoslovenske narodne armije, na desnoj obali Ribnice, u Titogradu, nekadašnjoj Podgorici, riječni brzaci načinili su tri duboke pećine - jednu do druge. Sjećam se, da je jedna od ovih pećina bila naseljena i za vrijeme Prvog svjetskog rata. Kasnije, zapravo, odmah poslije rata, sve tri pećine su bile naseljene ljudima. Njihovo porijeklo se nije znalo. Nijesu imali prezimena. Život ih je, čim su ugledali svijet, ispisao iz svoga spiska. Čaršija ih je smatrala "ljudskim otpadom" - "ljudima sa dna".

Milan Raičević
Anegdote i priče iz Podgorice, 1985

Danas već, čini se da ovo korito najbolje poznaju beskućnici, narkomani, ljubavnici i voajeri. Tu, u utrobi grada, oni su utabali svoje silaske, staze, terase, pećine su njihova skloništa i staništa. Mi nismo željeli upasti u zamku prostog potvrđivanja tih markacija, već smo osluškujući ta kretanja utvrdili potencijale raznih prostora za boravak. Konačno, upravo se sve asocijacije koje građani imaju o ovom koritu žele poništiti, i namjera je stvoriti prostor koji će biti pozivan, siguran i uvijek svijetao.

...iako je zabavno zamišljati kako su se Starovarošani prije 90 godina čak i bunili zbog uvođenja gradske rasvjete, kada je „Jugoslovenski Simens“ osvijetlio i prostore uz Ribnicu, pa je jedan od njih negodovao vičući na ulici: *Pošteni ljudi dolazu doma za videla, a skitači neka, tamo oni, lomu vratove!*

*Muzički centar, šetalište i dok za dogadaje
na rijeci Ribnici*

Šetalište uz lijevu obalu Ribnice teče u kontinuitetu od knjižare Karver do Skalina, a na desnoj obali se javlja u određenim segmentima, sa prekidima, gdje je to onemogućeno terenom. Od bostana-botaničkih bašta šetalište se nastavlja do Tabackog mosta, a formira se više proširenja za sjedjenje. Najveća platforma se pozicionira dijelom iznad rijeke i uvezana sa terasom Muzičkog centra daje mogućnost organizovanja manjih i alternativnih događaja i svirki, a jedan od akustički najzahvalnijih prostora u okviru ovog zahvata to omogućava.

Kasapnica

Na lijevoj obali Ribnice, gdje se danas nalazi Hotel M Nikić, do '60-ih godina nalazilo se naselje Tabana, i kao i ostala naselja u Staroj Varoši, bila je neodvojiva od Ribnice. Sa dozidanim i nadzidanim kućercima, čiji su se stubovi oslanjali u Ribnici, cijelo naselje je izgledalo kao nekakva improvizovana mahala, trošna, lomljiva i uvijek svježa. Kao i arhitektura, tako je i življenje nosilo specifičan ritam, pa su i međuljudski odnosi uvijek bili lomljivi i obnovljivi, nekad u miru, a nekad u svađi – živjeli su zajedno komšije kasapi i kovači. Kasapnica se nalazila iznad, a kasapima su alate oštreni kovači, čiji su se vignjevi-radionice nalazili uz obalu. Uz Tabački most (Most od kasapnice) nalazila se i pijaca za prodaju kiselog mljeka, ribe i bostana. Milo Milunović je svojevremeno vlastima sugerisao zaštitu i rekonstrukciju ovog svojevrsnog urbanog aglomerata, što se ipak nije desilo...

Priroda i društvo

Ajte, udite, spuštićemo se do Ribnice. Neuredno je sad sve, upeklo je, samo radim oko bašte pomalo. Malo luka, paradajza, krastavaca, za nas. Evo ovde uz vodu, sve ovo lijevo i desno se zvalo ribnički bostani. A o tom šetalištu ja sam slušao i kad sam dijete bio, kad su se uređivali Sastavci, trebalo je da prođe ovuda... I evo k' a što vidiš.

Novi aglomerat

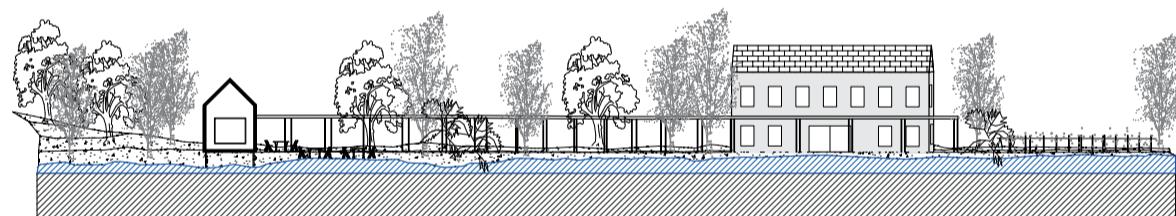
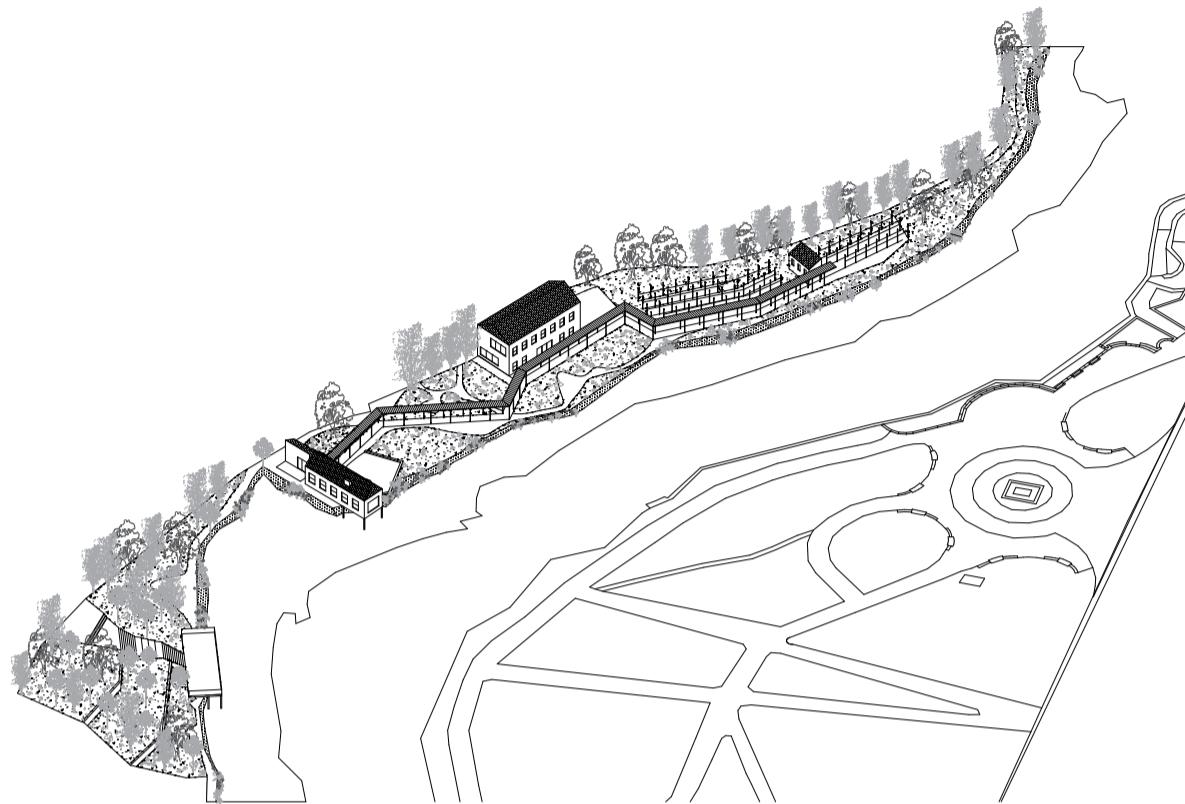

Ispod Stare Varoši, uz obnovljeni stari mlin, formira se ugostiteljski kompleks koji čini info centar, vinoteka/restoran sa terasom, objekat predviđen za smještajne kapacitete i mali vinograd. Kompleks je uvezan internim stazama, natkrivenim krevetom loze, a povezan je sa gornjom varoši i šetalištem uz rijeku. Sa ovom ponudom, na korist lokalnog stanovništva, ovaj kompleks će inicirati razvoj turizma u Staroj Varoši.

Na južnoj strani, širokim stepeništem se kroz voćnjak omogućava silazak na šetalište gdje se se proširuje u konzolni dok za odmor iznad rijeke.

KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE UREĐENJA KORITA RIEKE
RIBNICE OD NOVOG MOSTA DO SASTAVAKA (SKALINA) U GLAVNOM GRADU –
PODGORICI

*Aksonometrijski prikaz -
Smokva, loza i maslina*

Vive la France!

Na ovom mjestu 1914. godine otvorila se Radio-telegrafska stanica, u svrhu komunikacije Pariza i balkanskog regiona u Prvom svjetskom ratu. Govore da je jedan Podgoričanin, u ekstazi veselja na otvaranju, napunio džepove čepovima ispjenih flaša, i sa crnogorskim i francuskim zastavom počeo da se penje na jednu od bandera – i da su ga jedva izmolili da side.

Na mjestu sa kog su se nekad emitovali radio talasi, a sada zvučne signale odašilju samo zrikavci i žabe, mi predlažemo izgradnju spomenika Prvoj radio-telegrafskoj stanici u Podgorici.

Rješenje za ovaj spomenik bi trebalo biti dobijeno na posebnom konkursu otvorenom za sve vizuelne umjetnike, a mi predlažemo platformu-vidikovac, sa adekvatnom materijalizacijom i pozicioniranu u zelenilu tako da ne uništi zaštićene vizure na stari most.

Sastavci

*Te topole,
što u sutan muklo šume
ko da ječe...
Nek ogole
te topole...
Gorosječe.
Gorosječe.*

Vito Nikolić

ili:

Visoko uzdrhtalo drvo uvijek uzbuduje dušu.

Anri Bosko

Ribnica se uliva u mnogo silniju planinsku rijeku koja se slije sa sjevera, nastavi kroz grad, da bi se dalje ulila u mirnu jezersku vodu. *Vode Ribnice nosile su radost, a Morača je sijala strah i opomenu.* Ipak, ona je oduvijek smatrana ravnopravnom toj snažnoj rijeci. Mjesto njenog ušća zovemo Sastavci.

Na Sastavcima, brza i jaka Morača, progutala bi je za tren. Život bi joj se prividno nastavljao, jer im ni mutne vode nikad nisu bile jednake. Tada smo pratili njenu kratku i uzanu traku niz Moraču, a i nje bi brzo nestalo.

Kada su se Sastavci uredili po projektu arhitekte Vasilija Kneževića, pridružio se i naziv Skaline. Ponekad, nakon velikih kiša, Ribnica pobijesni i - kao da se sveti za nekadašnji vodotok koji joj je decenijama otiman - potopi i skaline, i most i terase. I na već uređenim Skalinama bile su zadržane, u manjem obimu, topole koje su se nalazile na Sastavcima. Kasnije su posjećene.

U našem rješenju predviđamo sadnju topola: na Sastavcima, uz knjižaru Karver, uz Most žrtava 5. maja 1944. godine i Most braće Zlatičanin, gdje se već nalazi manji fond.

KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE UREĐENJA KORITA RIJEKE
RIBNICE OD NOVOG MOSTA DO SASTAVAKA (SKALINA) U GLAVNOM GRADU –
PODGORICI

Cika
(sin. vriska, graja, vрева, ћамор...)

1980.

Plesni podijum koji se nekad nalazio na Sastavke

Like Comment Share

Balja Rakočević, Slobodan Simurina and 146 others Top Comments

1 share

Branišlav Cicarević: Tu je Ibrica Jusic kao i mnogi imao koncert.pas pored njega kao i obicno i neki junak baci veliki kamen u vodu.. pas i Ibrica do koze mokri i covjek se obrise i psa naravno i nastavi kao da nista nije bilo...ovaj "junak"mislim da je uteka kuci od stida...lijepa ljeta su to bila skolski Like · Reply 2 · June 8 at 6:18pm

Branko Belojević: Nisu bas bili toliko mokri samo je Ibrica prokomentarisao i zamolio da mu ne slome gitaru a glavu kako oce... Like · Reply · June 9 at 1:13pm

Sve te ulice, brijegevoi, kupališta, vrvila su od nemirnih Cikotića kao grane zrele murve od vrabaca.

Ostali su upamćeni po vedrini i oštromnost, ali tu i tamo i po rđavom naumu. Cikotić nije bio rđav. On nije bio probisvijet, „socijalno zapušteno dijete“, kako ga je ondašnja vlast ocjenjivala.

On je samo prednjačio u duhovitostima i sitnim podvalama bez zajedljivosti.

Na mjestu susreta Ribnice i Morače, pozicioniramo privremenu multifunkcionalnu platformu sezonskog karaktera. Ova struktura bi bila izrađena od drveta, dimenzija 12x12m, sa dvije kaskadne terase ka Morači. Nalazi se iznad ušća, ispod otice Ribnica prije nego se utanji i presuši, i funkcioniše kao scena za različite događaje, podijum ili dok za sunčanje sa pratećim mobilijarom.

Laste

Najbolje laste su izvodili Starovarošani. Momci sjajne, tamne kože smjenjivali su se na skakaonici na Skalinama, i na okolnim stijenama. Onda bi se popeo i najstariji, o čijim se mladalačkim skokovima prave mitovi, i što nostalgično pamti neka *bolja vremena i druženja* svoje generacije. U njegovom djetinjstvu, probni ispit plivanja u Morači je bio skok u Ribnicu sa stijene koja se nalazila naspram tadašnje Banje, koja se zvala Magarac. Ko skoči sa Magarca, može da pliva u Morači. *Basta mu.*

Konačno, sad kad je već star, njegov skok je praćen tišinom i poštovanjem. Nakon što izvede svoj performans, plaža mu čestita aplauzom. I mi pamtimos *ta vremena i druženja* naših generacija, doživjeli smo ih dvadesetak godina ranije, kad smo bili djeca.

Privremene strukture, plaža i kajaci

Želeći da podržimo nova druženja, na Skalinama razvijamo infrastrukturu za odmor u ljetnjem periodu. U blizini ušća pozicioniramo skakaonicu, i privremenu strukturu za iznajmljivanje kajaka ispod Blažovog mosta, u saradnji sa već postojećim objektom na plaži Galeb. Ovo će pružiti razvornost sadržaja šetalištu, a omogućiće i razvoj već popularnog sporta. Uz to, sugeriše se izgradnja nastavka šetališta, preko Skalina, ispod Blažovog mosta, do plaže Galeb.

Briga

Ko može znati otkud veš mašina u rijeci u centru grada? Neuređenost i neprohodnost korita Ribnice bi bila prihvatljivija kada makar pogled sa mostova na njene obale ne bi bio toliko nepodnošljiv. Raskošno ukrašena izbljedjelim tkaninama, plastikom i željezom, zaista je tužni prikaz ultimativne nebrige o jednom od posljednjih unikatnih pejzaža u gradu. *Paradiso perduto*.

Prije uređenja njenih obala podrazumijeva se i čišćenje i uklanjanje otpada. Međutim, da li će to stvarno izmijeniti svijest onih koji su je i učinili ovakvom kakva sada jeste? Organizacije čišćenja korita su bila brojna – ali čak i taj napredak bi se u kratkom vremenu opet poništio, i divlji otpad bi iznova cvjetao, kao korov. Stoga, mi predlažemo intitucionalizovanje nagrade za angažovanost u oblasti zaštite voda i životne sredine koja će ime uzeti iz ovog ambijenta. Ovakva se ideja može učiniti naivnom ili pretjeranom, međutim, vjerujemo da je to samo jedan od načina da se makar na jednogodišnjem nivou podsjetimo obaveze da brinemo o ovom prostoru.

Za školski herbarijum

Agave americana
Agava

Opuntia vulgaris
Opuncija

Tilia argentea
Lipa

Populus Canadensis
Topola

Ficus carica
Smokva

Platanus occidentalis
Platan

Nerium odoratum
Oleander

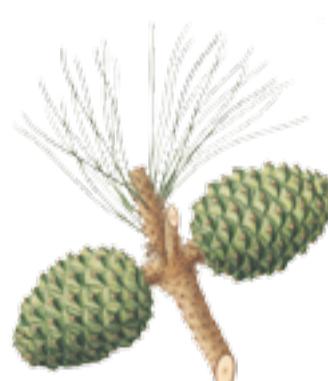
Cupressus disticha
Čempres

Olea europaea
Maslina

Vitis vinifera
Vinova loza

Pinus pinea
Pinjol

Punica granatum
Šipak

Tretman zelenila u ovom zahvatu podrazumijeva cijelovito očuvanje lokalnih vrsta, njihovu redovnu njegu i obrezivanje. Pod lokalnim vrstama se podrazumijevaju topole, smokve, lipe, oleanderi... čempresi, agave, borovi, kaktusi... Preporučuje se uređivanje žbunastih ka drvenastim formama (pr. oleanderi i smokve). U skladu sa već zatećenim na lokaciji, uz njegu postojećih nizova i kreveta za lozu, predložena je sadnja novih, na lokacijama definisanim na mapi. Čišćenje podrazumijeva i uklanjanje neuređenog zelenila, isključivo korova i biljaka koje onemogućavaju nesmetan rast već prepoznatih vrsta. Takođe, posebnu pažnju zahtijevaju i stabla koja su izrasla iz postojećih struktura (terase, guvno, stepeništa), ukoliko nemaju destruktivan uticaj na izgrađeno - tu prepoznajemo dragocjene primjere žilavosti prirode i suživota sa onim što stvara čovjek, čemu se teži i u ovom rješenju.

Materijali

Namjera je da materijalizacija projekta u nijednom dijelu ne narušava postojeći ambijent, već da sa njim srasta i da ga nadopunjuje, te se tako se kao glavni materijal za staze i podzide, kao i za obnovljene mlinove i objekte u ugostiteljskoj zoni koristi kamen. Obnavljanje nekadašnjih mlinova podrazumjeva tradicionalnu tehniku izgradnje uz korišćenje kamena i crijepa kao krovnog pokrivača. Otvoreni paviljon bijelom bojom sarađuje sa materijalizacijom susjednog Umjetničkog paviljona, dok su privremene strukture (platforme na plaži Lukinji, na Skalinama i objekat za iznajmljivanje kajaka) predviđene za izradu od drveta.

**KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE UREĐENJA KORITA RIJEKE
RIBNICE OD NOVOG MOSTA DO SASTAVAKA (SKALINA) U GLAVNOM GRADU –
PODGORICI**

Procjena investicije

Faznost:

Na dužini od cc jednog kilometra neuređenog ili relativno uređenog korita rijeke, racionalna faznost bi podrazumijevala prioritet oživljavanja zona koji se nalaze u neposrednoj blizini već korišćenih prostora, odnosno uz knjižaru Karver i Skaline. To bi podrazumijevalo obnavljanje dva stara mлина i njihovo uvezivanje šetalištem, a koji će u sljedećoj fazi inicirati razvoj svoje okoline, odnosno ugostiteljske zone na jednoj i rekreativne zone i bostana-botaničkih bašti na drugoj strani. Naredna faza bi podrazumijevala uređenje brijege ispod Umjetničkog paviljona, a zatim i punktualno uređenje desne obale, staza i spomenika Radio-telegrafskoj stanici.

Finansiranje:

S obzirom na to da se realizacija toliko iščekivanog projekta ne može realizovati u jednom zamahu, a kroz već definisanu faznost, u najvećoj mjeri ju je moguće realizovati u višegodišnjem periodu izdvajanjem fondova iz godišnjeg budžeta Glavnog grada.

I više od toga, vrlo je zahvalno posmatrati namjene koje će se javljati u koritu ove rijeke kao potencijal za samoodrživost i finansiranje narednih faza. Potencijal se odnosi na stvaranje svojevrsnog kulturno-umjetničkog hub-a sa festivalskim programom, onako kako nas mogu naučiti razvijenije sredine koje su u takvim zamislima već uspjele. Upravo na tom planu, prihodi od već postojećih objekata i planiranih funkcija u okviru zahvata, trebaju biti usmjeravani u finalizaciju ovog projekta.

Procjena investicije:

Čišćenje korita: 35.000,00e

Uređenje postojećeg i sadnja novog zelenog fonda: 30.000e

Šetalište: 2.000.000,00e

Ugostiteljska zona: 700.000,00e

Atelje-rezidencija: 150.000e

Zona uz atelje-rezidenciju: terasaste baštne, rekreativna zona i plaža: 400.000e

Paviljon na otvorenom: 35.000,00e

Šetalište i kolonija ispod paviljona: 100.000,00e

Privremne strukture na Skalinama: 100.000,00e

Ukupna investicija: 3.550.000,00e

